

Vitaminy

Přírodní látky, usnadňují chemické přeměny v buňkách. Nezbytné pro život člověka.

Provitamin – látka, která se v těle na vitamin teprve přemění.

Rozdělení vitaminů:

- rozpustné ve vodě: **C, B-komplex** (nelze se jimi předávkovat)
- rozpustné v tucích: **A, D, E, K** (při nadměrném příjmu hrozí předávkování!)

vit.	Výskyt	Funkce v organismu	Nedostatek způsobí
B	Játra, kvasnice, celozrnné pečivo, žloutek, maso, mléko	Látková přeměna živin, výživa CNS	Záněty kůže, nervové poruchy, podrážděnost, úbytek svalstva
C	Ovoce, zelenina (papriky, jablko)	Antioxidant, posiluje imunitu	Krvácivost ran, náchylnost k infekcím
A	Provitamin – červená zelenina (mrkev, rajčata, papriky) Vitamin – žloutek, mléčné výrobky	Správná činnost oční sítnice, antioxidant	Šeroslepost, záněty sliznic
D	Rybí tuk, vejce, maso, kakao	Podporuje tvorbu kostí	Řídnutí kostí, křivice
E	Ořechy, rostlinné oleje nezpracované tepelně, luštěniny, celozrnné pečivo	Antioxidant, správná funkce pohlavní soustavy, protizánětlivé účinky	Poruchy plodnosti
K	Rostlinné oleje, zelená listová zelenina, jogurty, rybí tuk, luštěniny	Správná srážlivost krve, usnadňuje hojení ran	Krvácení, špatné hojení ran

Antioxidant – látka omezující aktivitu radikálů

Radikál – v chemii vysoce reaktivní částice, která má jeden nebo více nepárových elektronů. V těle se mohou podílet na patologických dějích

Kyslíkový radikál – nesloučený atom kyslíku